

Marianne Gaardens prædiken sidste søndag i kirkeåret

Taler

Marianne Gaarden
Biskop over Lolland-Falsters Stift

Dato

24. november 2024

Sted

Haslev Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Paulus' Første Brev til Korintherne kapitel 3, vers 10-17
Matthæusevangeliet kapitel 11, vers 25-30

Salmer

Min sjæl, du Herren love
Helligånd, vor sorg du slukke
Du spør mig om håbet
O Gud, hør min bøn
Min kærlighed
Skyerne gråner, og løvet falder
Herre Kristus, dig til ære

- 1 ”Slår håbet til?”
Sådan spørger dette års arrangører af Emmausmødet indledningsvist i programmet og fortsætter:
”Er håbet stort nok og virkeligt nok?”
- 5 Der er krig i Europa og Mellemøsten.
Polerne smelter, og vandstanden stiger.
Kunstig intelligens, pandemier, aktiefald, fremmedfjendskhed, ekstremisme og en million undergangsscener står i kø,
og sniger sig ind i vores bevidsthed som støj
- 10 og som den virus, der ikke er nogen vacciner imod.
Bliver vi bange? Ja!
Bliver vi desillusionerede? Ja!
Føler vi afmagt? Ja!”
- 15 I har sikkert lige som jeg masser billeder af død, opløsning, og undergang helt present på jeres indre nethinde, der ikke kræver yderligere udfoldelse. Tvært imod værger vi os mod den nyhedsstrøm af de apokalyptiske scener, vi i øjeblikket oversvømmes af.
- 20 Og der er sikkert også mange af jer, der lige som jeg forgæves har spejdet efter én ved voksenbordet, der vil og kan træde i karakter og tage ansvar for al den lidelse,

grupper af mennesker udsættes for, og al den destruktion af jordkloden, som menneskeheden udfolder i denne tid.

25 Så det er fuldt forståeligt, at vi kan spørge os selv, om håbet slår til, men jeg tror, at vi snyder os selv, når vi tænker sådan, for håbet kommer ikke fra os selv. Vi kan ikke selv skabe, bevirke eller præstere håb. Det er noget, der kommer til os, som vi kan tage imod.

30 For mange år siden sad jeg ved siden af en seng på intensivafdelingen, hvori der lå en kræftsyg mand. I hans journal stod der "maks." syg. Han var blevet knoglemarvstransplanteret, og havde svamp og infektion i kroppen, samt vand i lungerne, så hvert eneste åndedræt var en kamp for ham.

35 Han oplevede det, som om han klamrede sig til et reb, der hang ud over en afgrund, men langsomt slap hans kræfter op, og til sidst hviskede han:

"Nu kan jeg ikke mere."

Og jeg tænkte, nu er al håb ude og forventede, at han ville ånde ud en sidste gang.

40

Efter nogle sekunder, der føltes som en evighed, trak han vejret igen. Så en gang mere, og så endnu en gang. Da han havde ligget et stykke tid og langsom trukket vejret, spurgte jeg, "hvad sker der?" Og han svarede: "Nu er det rebet, der holder om mig."

45

Han kom sig siden og fortalte senere, at han havde kæmpet og kæmpet for at klamre sig til livet, men først da kræfterne slap op og han gav slip, erfarede han, at livet holdt fast i ham.

50 For ham blev det en religiøs erfaring af en kraft, langt større end hans egen, hvorfra troen, håbet og kærligheden strømmer.

Vi tænder og slukker ikke selv for håbet.

55 Bedst som vi tænker, der ingenting er, så findes det håbet, så findes det der, som vi lige sang.

Ofte kommer håbet uanmeldt og fra en uventet kant.

Og det er netop vores største håb

– at håbet ikke skabes af os selv.

Og håb er *ikke* det samme som optimisme. Man kan være optimist, når man har ressourcer, handleplaner, og det ønskede er inden for rækkevidde.

65 Når livet spiller i dur og alt er lyst, let og lykkeligt, er der ingen, der spørger om håbet.

Men når tilværelsen er mørk og det hele ser håbløs ud, og når vi gribes af frygt, så efterspørger vi håbet.

For håbet er altid på trods af omstændighederne
– og forbundet med følelsen af magtesløshed.

70

Men der er kun et lille bitte my mellem håb og frygt.

For både håbet og frygten udspringer af den samme følelse – nemlig magtesløshed og mangel på kontrol.

75 Den kræftsyge mand frygtede sin egen undergang og kæmpede for sin overlevelse.

Først da han slap kontrollen og overgav sig, erfarede han, at han allerede var grebet.

80 Men hvor frygten viger tilbage, så rækker håbet fremad og opad.

For frygten får os til at krympe, trække os tilbage og handlingslamme mennesker, og får os til vende det blinde øje til konsekvenserne af verdens kriser, klimakatastrofer og krige.

85

Håbet derimod rummer en vision for en bedre og mere retfærdig verden, der kan motivere til os handling.

Og håbet indgyder os mod og en tro på, at vi kan gøre en forskel.

90 For håbet fokuserer på det positive, hvorimod frygten fokuserer på det negative.

Og hvor frygten er båret af mistillid og fremkalder et behov for kontrol, så er håbet båret af tillid og tro.

95 Jeg kunne ønske mig, at verdens ledere var fyldt af visioner, der nærer håbet om en bedre verden.

Men løfter jeg blikket og kigger på verdens gang, og lytter jeg til verdenslederne

100 ved voksenbordet, så ser jeg mistillid og hører, at svaret på følelsen af magtesløshed er et forsøg på at få mere kontrol.

Og derved kommer vi så nemt på overarbejde, bliver udmattet, slider os selv op, går ned med stress eller måske lige frem brænder ud.

105

Men Jesus giver os en alternativ vej, som vi hørte i dagens tekst:

”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.”

110 Vi skal blot tage hans åg på os, og lære af ham, for han er sagtmødig og ydmyg af hjertet, så vil vi finde hvile for vores sjæle. For Jesus åg er godt, og hans byrde er let.

115 At vi som trækdyr skal pålægges et åg for at få hvile, lyder umiddelbart ulogisk og uforståeligt.

Men som så ofte vender Jesus op og ned på vores begrebsapparat, når han siger, at hans byrde er let.

Måske kunne han i dag have sagt det på denne måde:

120 ”I stedet for at kæmpe med at få kontrol over det liv, I alligevel aldrig vil komme til at kunne kontrollere, så overgiv jer til mig og lad mig føre jer til Gudsrige, hvor mildheden, ydmygheden og kærligheden råder. For min kærlighed er mægtig i de svage, og min kærlighed skal følge dig på vej.
125 Du er elsket fra nu til verdens ende.”

Så dér står han midt i verdens trængsler og tilbyder at lægge et åg på vores skuldre og føre os en anden vej, som vi nok ikke af os selv ville have valgt.

130 Om vi bliver vi bange? Ja!
Det vækker vores frygt at slippe kontrollen.

Om vi bliver desillusionerede? Ja!
Vi bilder os ind, at vi selv styrer verdens gang.

135

Om vi føler afmagt? Ja!”
Men i afmagten findes både frygten og håbet, men der er kun et lille bitte my

mellem håb og frygt.

140

Det er spørgsmålet om, vi vil underlægge os frygtens åg eller troen, håbet og kærlighedens åg.

Det åg, som Jesus med udstrakte arme tilbyder os i dag, når han siger:

145 ”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile”.

*Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
150 Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse,
nu og i al evighed.*

Amen

155

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

160

Tags

Anden tekstrække, Klimapraediken, Praediken, Praedikener fra 2000-tallet, Sidste søndag i kirkeåret

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-gaardens-praediken-sidste-sondag-i-kirkearet>

165

170

175